

YOSH BOLALARDA MAVSUMIY DIAREYA.

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

PO'LATOVA DILSHODA AKMAL QIZI

XOMEDOV MANSUR YAXYAYEVICH

Annotatsiy: Ushbu maqola yosh bolalarda diareyaning kuzatilishi mumkin bo'lgan holatlar , kasallikning asoratlari, davo choralari haqida. Aslida diareya organizmning mikroblardan xalos bo'lish usuli bo'lib, aksariyat holatlar bir necha kundan bir haftagacha davom etadi. Diareya isitma, ko'ngil aynishi, qusish, kramplar, suvsizlanish va hatto toshmalar bilan paydo bo'lishi mumkin.

Abstract: This article is about the possible cases of diarrhea in young children, the complications of the disease, and the treatment measures. In fact, diarrhea is the body's way of getting rid of germs, and most cases last from a few days to a week. Diarrhea can be accompanied by fever, nausea, vomiting, cramps, dehydration, and even rashes.

Аннотация: В этой статье речь идет о возможных случаях диареи у маленьких детей, осложнениях заболевания и мерах лечения. По сути, диарея — это способ организма избавиться от микробов, и в большинстве случаев она длится от нескольких дней до недели. Диарея может сопровождаться лихорадкой, тошнотой, рвотой, судорогами, обезвоживанием и даже сыпью.

Kirish . Diareya - tez-tez, bo'shashgan yoki suvli ichak harakati (BMs) bo'lib, u bolaning odatdagi namunasidan farq qiladi. Bu bolalarda juda keng tarqalgan muammo.

Asosiy qism : Engil diareyani aniqlash qiyin bo'lishi mumkin, chunki sog'lom bolalarda BM soni va mustahkamligi yoshi va ovqatlanishiga qarab o'zgaradi. Misol uchun, hali qattiq oziq-ovqat olmagan ko'krak suti bilan oziqlangan chaqaloqlarda tez-tez, bo'shashgan axlat normal hisoblanadi. To'satdan sonining ko'payishi va bo'shashishi bu chaqaloqlarda diareyani ko'rsatishi mumkin. Biroq, 24 soatdan ortiq suvli axlatga ega bo'lish hech qachon normal holat emas.

Ba'zida diareya qon yoki shilimshiqni o'z ichiga oladi. Diareya bilan og'rigan bolalarda ishtahani yo'qolishi, qusish, vazn yo'qotish yoki isitma bo'lishi mumkin. Agar diareya og'ir bo'lsa yoki uzoq davom etsa, bolalar tanadagi suyuqlikni sezilarli darajada yo'qotishi mumkin (suvsizlanish). Chaqaloqlar va yosh bolalar tezroq, ba'zan 1 kundan kamroq vaqt ichida suvsizlanishi mumkin. Og'ir suvsizlanish soqchilik, miya shikastlanishi va o'limga olib kelishi mumkin. Dunyo bo'ylab diareya har yili 1,2 million kishining o'limiga sabab bo'ladi. Qo'shma Shtatlarda diareya 5 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun kasalxonaga yotqizilganlarning taxminan 9 foizini tashkil qiladi.

Laktoza intoleransi yoki ba'zi oziq-ovqatlarni ortiqcha iste'mol qilish kabi parhez omillari

- Infektsion (ayniqsa parazitlar keltirib chiqaradigan)
- Yallig'lanishli ichak kasalligi
- Kamroq tarqalgan sabablar

O'tkir diareya appenditsit, invaginatsiya va gemolitik-uremik sindrom (ba'zi bakterial infeksiyalarning asorati) kabi jiddiy kasalliklar natijasida ham paydo bo'lishi mumkin. Ushbu jiddiy buzilishlar, odatda, diareyadan tashqari, kuchli qorin og'rig'i yoki shishishi, qonli axlat, isitma va yomon ko'rinish kabi boshqa tashvish beruvchi alomatlar bilan bog'liq.

Surunkali diareya, shuningdek, oziq-ovqatning so'rilishiga xalaqit beradigan kasalliklar (malabsorbtsiya kasalliklari), masalan, kist fibrozisi va zaif immunitet tizimi

(OIV infektsiyasi yoki ba'zi dorilarni qo'llash kabi kasalliklar tufayli) natijasida yuzaga kelishi mumkin.

Diareya ba'zida ich qotishidan kelib chiqadi. Qattiqlashgan najas to'g'ri ichakda to'planganda, yumshoq najas uning atrofida va bolaning ichki kiyimiga oqishi mumkin. Qachon shifokorni ko'rish kerak

Har qanday ogohlantirish belgilari bo'lgan bolalar, diareya bilan og'rigan va ichmaydigan yoki juda kam ichadiganlar kabi darhol shifokor tomonidan baholanishi kerak.

Agar bolalarda ogohlantiruvchi belgilar bo'lmasa va odatdagidek ichish va siyish bo'lsa, diareya 2 kun yoki undan ko'proq davom etsa yoki kuniga 6-8 dan ortiq diareya epizodlari bo'lsa, shifokorni chaqirish kerak. Agar diareya engil bo'lsa, shifokorning tashrifi umuman kerak emas. Uzoq muddatli diareya bilan og'rigan bolalar shifokorga ko'rsatilishi kerak.

Xulosa : Bolalar diareya bilan kasallanganda yetarli miqdorda suyuqlik olgani va qusmasligi bilanoq, ularga yoshiga mos keladigan parhez berilishi kerak. Chaqaloqlar ona suti yoki formulasini qayta boshlashlari mumkin. Surunkali diareya bilan og'rigan bolalarda davolanish sababga bog'liq, ammo etarli darajada ovqatlanishni ta'minlash va saqlash, shuningdek, vitamin yoki mineral etishmasligini nazorat qilish eng muhimi.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. Clark EH, Ashley P, Shandera WX. Poxviruses & Other Exanthematous Viral Infections. In: Papadakis MA, Rabow MW, McQuaid KR, Gandhi M, eds. Current Medical Diagnosis & Treatment 2025. McGraw-Hill Education; 2025.
2. Deborah M. Consolini, MD, Thomas Jefferson University Hospital. Accessed 16/03/2024.

3. Lu J, Xing H, Wang C, et al. Mpox (formerly monkeypox): pathogenesis, prevention, and treatment (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38148355/>). Signal Transduct Target Ther. 2023 Dec 27;8(1):458. 10/25/2024.